

Pr. 90/27.03.17
Gj

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-4555

Chișinău

„13” iunie 2017

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797-XIII din 2 aprilie 1996, se prezintă Avizul la proiectul Codului administrativ al Republicii Moldova (inițiativa legislativă nr.90 din 27 martie 2017), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.419 din 12 iunie 2017.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă –1 filă);
2. Avizul la proiectul Codului administrativ al Republicii Moldova (în limba română – 17 file).

Secretar general al Guvernului

Lilia PALII

ex.T.Știrbu
tel.:022-250-135

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>486</u>		
„13”	<u>06</u>	20 <u>17</u>
Ora		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.419

din 12 iunie 2017

Chișinău

**Pentru aprobarea Avizului la proiectul
Codului administrativ al Republicii Moldova**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul Codului administrativ al Republicii Moldova.

Prim-ministru

Contrasemnează

Ministrul justiției

PAVEL FILIP

Vladimir Cebotari

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului
nr. 419 din 12 iunie 2017

AVIZ
la proiectul Codului administrativ al Republicii Moldova

Guvernul a examinat proiectul Codului administrativ al Republicii Moldova, înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament (nr. 90 din 27 martie 2017) și relevă următoarele.

Inițiativa legislativă este promovată în corespundere cu art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996.

Potrivit notei informative, soluția legislativă propusă are drept scop sistematizarea tuturor reglementărilor legale referitoare la procedura administrativă derulată de autoritățile publice prin înglobarea regulilor, instituțiilor juridice specifice procedurii administrative și celor proprii contenciosului administrativ într-un singur act legislativ (Codul administrativ) pentru a-i conferi coerență, claritate, accesibilitate. În opinia autorilor proiectului, multitudinea actelor normative ce reglementează raporturile juridice de drept administrativ deseori generează interpretări eronate și aplicări greșite a normelor de drept, în consecință fiind încălcate drepturile și interesele legitime ale cetățenilor.

Astfel, proiectul Codului administrativ precizează principiile, conceptele, etapele procedurii administrative, căile de atac și regimul juridic al actelor, operațiunilor și contractelor administrative în vederea protecției drepturilor fundamentale ale persoanelor și sporirii gradului de asigurare a securității raporturilor juridice administrative.

Considerații privind conceptul proiectului:

Codificarea administrativă ar oferi multiple avantaje, printre care menționăm: simplificarea și corelarea legislației în materie, reducerea numărului reglementări existente în domeniu, crearea unui cadru legal general de referință, eliminarea paralelismelor, contradicțiilor și necorelărilor legislației în vigoare.

Însă, în condițiile în care administrația publică are un înalt grad de complexitate și diversitate, în special în partea ce ține de statutul subiecților și obiectul raporturilor juridice administrative, misiunea elaborării unui Cod administrativ este extrem de dificilă.

În procesul de creație legislativă trebuie evitată reglementarea juridică a aspectelor ce vizează același obiect sau aceleași relații sociale în mai multe acte normative. Totuși, în partea ce ține de procedura contenciosului administrativ (cartea a treia), proiectul Codului conține prevederi ce admit dublajul legislativ al

normelor generale de drept procesual civil. Drept exemplu poate servi art. 238 ce indică elementele constitutive ale cererii de chemare în judecată în contencios administrativ, care nu prezintă aspecte distincte față de conținutul cererii de chemare în judecată în procedura civilă ordinară. Prevederile ce țin de procedura contencioasă s-ar justifica doar în măsura în care există anumite particularități și excepții de la legislația procedurală civilă.

Nota informativă la proiectul actului legislativ nu conține o argumentare bine fundamentată. Atragem atenția asupra faptului că Nota informativă la proiect nu întrunește condițiile stabilite de art. 20 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, potrivit căroră aceasta trebuie să includă efectul social, economic și de altă natură al realizării proiectului, referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză, fundamentarea economico-financiară, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură. Prin urmare, autorii urmează să revadă și să completeze nota informativă cu informația amplă despre situația actuală în domeniul care se propune fi supus unei reglementări juridice, precum și asupra reglementărilor similare din legislația statelor străine, inclusiv cea comunitară, care ar putea servi în calitate de modele de bune practici administrative și principii de drept administrativ relevante pentru administrația publică.

Obiecții la conținutul propriu-zis al proiectului sub aspectul redactării soluțiilor preconizate:

Proiectul reproduce, cu unele modificări, textul proiectului Codului de procedură administrativă al României. În cazul dat, ținem să menționăm că, deși la elaborarea proiectelor de acte normative se iau în considerare bunele practici cu relevanță comunitară din legislația altor state, textele acestora, potrivit art. 4 alin. (2) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, trebuie să corespundă dispozițiilor constituționale și să fie armonizate cu cadrul juridic existent, cu sistemul de codificare și unificare a legislației. În temeiul alin. (3) al aceluiași articol din legea prenotată, la elaborarea, adoptarea și aplicarea actului legislativ trebuie să fie respectate principiile: oportunității, coerenței, consecvenței și echilibrului dintre reglementările concurente, consecutivității, stabilității și predictabilității normelor juridice.

Titlul proiectului necesită a fi revizuit, întrucât sfera noțiunii de „Cod administrativ” este mult mai largă decât domeniul sau obiectul preconizat a fi reglementat de prezenta inițiativă legislativă, ale cărei prevederi țin de procedura administrativă necontencioasă și cea contencioasă, instituții menite să asigure garantarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale omului de către autoritățile publice. Or, respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului reprezintă etalonul democrației într-un stat. Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică este încadrat în marea categorie a drepturilor garanții. În raporturile lor cu administrația, persoanele particulare dispun de recursul administrativ și recursul jurisdicțional.

La art. 1:

Pentru utilizarea unei terminologii uniforme în legislație, cuvintele „raporturilor administrative” necesită a fi substituite cu cuvintele „raporturilor juridice administrative”. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect. Este de menționat că în textul proiectului se confundă categoria mai restrânsă de „raporturi administrative” cu cea de „raporturi de drept public”, care este mult mai largă.

Propunem să fie exclus alin. (3) în redacția actuală, deoarece este inacceptabilă stabilirea condiției privind aplicarea actelor normative subordonate legii la reglementarea raporturilor juridice administrative în cazurile în care actele respective sînt emise în temeiul legii și nu contravin acesteia. Or, potrivit art. 102 din Constituția Republicii Moldova, hotărîrile Guvernului se emit pentru organizarea executării legii. Astfel, avînd în vedere că actele normative subsecvente legii sînt acte de realizare a legii sau de punere în aplicare a acesteia, ele trebuie să fie în deplină concordanță cu actul normativ superior.

În ceea ce privește art. 2 alin. (1), norma urmează a fi revizuită, deoarece obiectul de reglementare al prezentului Cod nu este expus conform consecutivității normelor stabilite de acesta. Or, din conținutul proiectului se observă că obiectul prezentei reglementări îl constituie stabilirea procedurii administrative necontencioase, prin intermediul căreia are loc soluționarea conflictelor dintre autoritățile administrației publice, pe de o parte, și cetățenii lezați în drepturi prin actele administrative ale acestor autorități, pe de altă parte, precum și a procedurii administrative contencioase, sub imperiul căreia instanța de judecată este abilitată cu soluționarea litigiilor administrative.

De asemenea, pentru a nu admite confuzii, în textul normei de la alin. (1) necesită a fi revizuite cuvintele „atribuțiile autorităților administrative”. Or, de regulă, competențele și atribuțiile specifice ale autorităților publice sînt prevăzute în actele normative prin care a fost dispusă crearea acestora, în conformitate cu domeniile de activitate încredințate prin respectivele acte normative. Prin urmare, la stabilirea atribuțiilor pentru autoritățile publice, în condițiile prezentului proiect, trebuie să fie precizat și domeniul de activitate în care urmează a fi realizate atribuțiile în cauză.

Suplimentar, norma alineatului sus-menționat necesită a fi corelată, din punct de vedere terminologic, cu art. 248 care face referință la împuternicirile instanței în cauzele de contencios administrativ, și nu la atribuții.

Titlul **capitolului II** trebuie să fie redactat conform uzanței normative: „Noțiuni principale”. De asemenea, sînt discutabile prevederile proiectului privind definirea activității administrative (art. 5), a contractului administrativ (art. 10), a actelor reale (art. 11), incerte fiind și subiectele ce cad sub incidența legii (art. 6).

Pentru a asigura caracterul complet al normei, la art. 5, după cuvintele „actelor administrative”, propunem să fie introduse cuvintele „cu caracter individual sau normativ”.

La art. 6 remarcăm că, pentru calificarea unei structuri organizaționale ca organ al administrației publice, este necesară existența personalității de drept

public prin care organele sau autoritățile publice dobîndesc calitatea de subiect în cadrul raporturilor de drept administrativ. Totodată, deși norma utilizează noțiunea generică de „autoritate publică”, subliniem că prevederile prezentului Cod ar fi aplicabile doar pentru autoritățile publice executive și administrative de a căror activitate ține executarea legii și prestarea serviciilor publice, în limitele legale. În acest context, se impun a fi precizate autoritățile administrației publice ce cad sub incidența proiectului prezentat.

Suplimentar, norma art. 6 necesită a fi revăzută, avînd în vedere că noțiunea de „act normativ” include atît legea, cît și actele normative subsecvente legii.

În ceea ce privește **art. 7**, consemnăm că autoritățile publice exercită anumite atribuții în raport cu limitele competențelor acestora stabilite prin actele normative. Pentru a asigura corectitudinea redactării, la alin. (1), cuvintele „în vederea realizării atribuțiilor autorităților publice” se propune a fi substituite cu cuvintele „satisfacerii unui interes public”.

Expresia „de a se impune cu forță juridică obligatorie” se recomandă a fi reformulată, întrucît creează confuzie. Or, regimul de putere publică presupune posibilitatea pentru autoritățile publice de a emite acte administrative obligatorii, care se execută din oficiu, și posibilitatea de a aplica măsuri de constrîngere în scopul organizării executării sau aplicării legii.

La **art. 9**, norma are un caracter confuz, de aceea propunem reformularea expresiei „sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică”. Precizăm că actul administrativ reprezintă una din formele de realizare a activității administrației publice producătoare de efecte juridice. Prin urmare, drepturile și obligațiile iau naștere prin actele administrative emise de către autoritatea publică competentă. De altfel, definiția noțiunii de „act administrativ individual” urmează a fi corelată cu noțiunea de „activitate administrativă”.

În corelație cu noțiunea de „act administrativ individual”, se consideră oportun ca proiectul să prevadă și noțiunea de „act administrativ”.

În redacția actuală, norma **art. 10** nu definește clar noțiunea de „contract administrativ”, motiv pentru care se consideră necesar a fi revizuită, astfel încît să fie clar desprinse trăsăturile caracteristice unui contract administrativ, deosebirea acestuia față de actele administrative care au caracter unilateral și regimul juridic aplicabil celor două categorii de acte.

Pentru a asigura corectitudinea redactării, la **art. 14**, cuvintele „prin activitatea administrativă” urmează a fi substituite cu cuvintele „printr-un act administrativ”. Totodată, redacția actuală a normei de la art. 14 trebuie să fie revizuită, reieșind din norma statuată la art. 53 din Constituția Republicii Moldova.

La **art. 16**, definiția noțiunii de „cerere prealabilă” este formulată vag și confuz. Precizăm că cererea prealabilă nu poate fi considerată drept instituție, or, instituția care oferă posibilitatea soluționării prejudiciare a litigiilor administrative este procedura prealabilă sesizării instanței de judecată.

Totodată, menționăm că la art. 8 este inclusă noțiunea de „petiție”, prin care se înțelege orice cerere. Astfel, noțiunea de „petiție” trebuie să acopere inclusiv conceptul de „cerere prealabilă”.

La **art. 18**, referitor la conceptul de „litigiu de contencios administrativ” accentuăm faptul că, în conținutul cărții a treia „Procedura contenciosului administrativ”, acest termen nu este utilizat. Or, potrivit art. 217 al prezentului Cod, instanțele de judecată examinează și soluționează cauzele de contencios administrativ.

La **art. 19** alin. (3), norma necesită a fi exclusă, deoarece, în temeiul art. 54 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege.

Prin conținutul său, **art. 24** constituie o normă de trimitere, însă fără a fi precizat actul legislativ care să prevadă limba în care urmează a fi desfășurate procedura administrativă necontencioasă și procedura în fața instanței de judecată. Astfel, pentru evitarea echivocului în interpretare, este necesară substituirea cuvintelor „în conformitate cu legislația” printr-o trimitere la actul legislativ vizat.

Art. 33 propunem să fie exclus, deoarece noțiunea „răspundere” nu corespunde accepțiunii de principiu.

Cu referire la **Capitolul III**, în titlul secțiunii a II-a, după cuvintele „procedurii administrative” urmează a fi introdus cuvântul „necontencioase”.

Totodată, avînd în vedere că procedura administrativă necontencioasă, propusă spre a fi reglementată de prezentul Cod, constituie una din formele de procedură administrativă, pentru o înțelegere și o aplicare corectă, în cartea întâi „Dispoziții generale” urmează a fi precizat conceptul procedurii administrative necontencioase, care, în esență, determină regulile aplicabile recursului administrativ precontencios.

În ceea ce privește **art. 44**:

la alin. (1), pentru o redactare corespunzătoare stilului normativ, cuvintele „din conținutul procurii nu rezultă altceva” propunem să fie substituite cu cuvintele „în conținutul procurii nu sînt precizate limitele reprezentării”;

la alin. (2), teza a doua propunem a fi exclusă, deoarece se consideră a fi inutilă.

În ceea ce privește **art. 46**:

la alin. (1) lit. c), pentru a asigura corectitudinea redactării, termenul „lichidării” necesită a fi substituit cu termenul „dizolvării”;

la alin. (2), din același considerent, norma urmează a fi expusă în formula:
 „(2) Procedura administrativă încetează ca urmare a decesului participantului în cazul în care procedura se referă la un drept sau o obligație cu caracter strict personal”.

În ceea ce privește **art. 47**:

la alin. (1), din textul „conflict de interese real” urmează a fi exclus cuvântul „real”, deoarece într-o procedură administrativă nu trebuie să participe persoanele care se află în situații de conflict de interese de nici un fel (potențial, real sau consumat);

la lit. f), se va găsi o altă formulă pentru expresia „în chestiunea respectivă”, deoarece aceasta creează confuzie în text;

alin. (4), în redacția actuală, nu corelează cu prevederile Codului familiei al Republicii Moldova, motiv pentru care propunem a fi analizat suplimentar ori exclus, după caz.

Art. 48 alin. (1) privind interdicția participării în procedura administrativă a persoanelor în privința cărora există motive de neîncredere nu poate fi acceptat, întrucît norma respectivă este interpretabilă și imprecisă, fapt ce nu corespunde rigorilor de claritate și previzibilitate, consfințite în articolul 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

Suplimentar, atragem atenția că, în redacția actuală, art. 48 nu corespunde exigențelor stilului normativ. În acest sens, la alin. (1) necesită a fi excluse cuvintele „De asemenea”, ca fiind improprii stilului normativ. Din același considerent, la alin. (2), urmează a fi înlocuite cuvintele „Un astfel de motiv poate exista”.

La **art. 49** alin. (3) urmează a fi revizuite cuvintele „În asemenea cazuri”, întrucît norma comportă un caracter confuz și ambiguu.

La **art. 50** alin. (2), pentru o aplicare corectă, urmează a fi precizat factorul responsabil de luarea deciziei cu privire la cererea de recuzare.

Art. 51 necesită a fi exclus, deoarece este greșit din punct de vedere conceptual. Regimul juridic al actelor administrative este guvernat de principiul legalității. Astfel, este de consemnat că nulitatea actului administrativ intervine în situațiile în care actul este afectat de unele vicii sub aspectul legalității (încălcarea condițiilor de fond, formă și procedură prevăzute de lege).

La **art. 58** alin. (3):

lit. b) necesită a fi exclusă, avînd în vedere norma statuată la art. 113 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căreia raporturile dintre autoritățile publice locale, atît de nivelul întîii, cît și de nivelul al doilea, nu au caracter de subordonare;

la lit. c), norma necesită a fi revizuită în raport cu dispozițiile art. 6 din Legea nr. 98 din 4 mai 2012 privind administrația publică centrală de specialitate, care prevăd modul de soluționare a conflictelor de competență.

La **art. 60** privind termenul general în procedura administrativă, menționăm că, potrivit principiilor generale de sistematizare a actelor legislative, codificarea reprezintă o sistematizare complexă, într-o concepție unitară, a normelor juridice aparținînd unei ramuri distincte a dreptului, realizîndu-se prin cuprinderea lor într-un cod. Astfel, prevederile prezentului Cod ar trebui să includă și unificarea termenilor de examinare a cererilor adresate autorităților publice de către o persoană fizică sau juridică, fiind stabiliți termeni unici pentru toate categoriile de raporturi juridice. În acest fel, se va asigura respectarea trăsăturilor calitative ale legii: precizia, claritatea, integralitatea și caracterul practic.

Art. 61 alin. (1) este formulat prea larg. Totodată, este discutabil dreptul autorității publice de a cita orice persoană a cărei prezență este necesară în vederea derulării procedurii. Complementar, la alin. (2) se va exclude cuvîntul

„petiții”, deoarece nu este justificată norma în ceea ce privește solicitarea de către autoritate a petiției într-o procedură administrativă.

La **art. 66** semnalăm că dispozițiile alin. (2) dublează prevederile alin. (1), potrivit cărora „procedura administrativă inițiată la cerere se consideră începută din momentul depunerii cererii”.

La **art. 67** recomandăm revizuirea alin. (1) și (2), în scopul excluderii unor neclarități în ceea ce privește termenul înștiințării, deoarece acest termen trebuie să fie determinat exact în timp spre a evita formularea imprecisă „în termen rezonabil”.

La **art. 68** alin. (1) lit. c), menționăm că norma respectivă nu este clară și poate fi interpretată eronat.

La **art. 70** alin. (6), recomandăm de a completa cu dispoziții privind semnarea de către petiționar a petiției formulate verbal și consemnate în cadrul programului de audiență cu publicul.

La **art. 72** alin. (4), opinăm că este necesar a exclude cuvintele „sau considerate utile de către petiționar pentru susținerea petiției”, deoarece acestea conferă conținutului normei un caracter ambiguu.

La **art. 73** se va revedea titlul prin prisma art. 64 alin. (3), care prevede că refuzul de a examina o cerere se consideră ca respingere a cererii. Or, circumstanțele menționate în art. 73 nu constituie sancțiuni.

La **art. 74** alin. (3), recomandăm să fie substituite cuvintele „se clasează” cu cuvintele „nu se examinează”, deoarece petiția nu poate fi clasată, în acest caz, se clasează procedura. Totodată, petiționarul urmează a fi înștiințat despre refuzul examinării petiției repetate. De asemenea, nu este clară noțiunea „autoritatea publică necompetentă”. Nu se înțelege dacă aceasta nu este competentă să soluționeze petiția sesizată greșit de către petiționar sau este necompetentă sub alt aspect.

La **art. 76** alin. (4), menționăm necesitatea stabilirii exprese a termenului de păstrare a dosarului administrativ.

La **art. 80** alin. (1) este necesar de a indica actul în care va fi consemnată expunerea verbală a participanților la procedura administrativă.

La **art. 82** alin. (1) lit. d) urmează a fi redactată, or, nu este clară sintagma „să-și creeze propria impresie despre un caz”, mai ales că în cadrul normativ național se operează cu noțiunea „propria convingere”.

La **art. 84** alin. (1), menționăm necesitatea excluderii propoziției a doua, deoarece este discutabil faptul că la formarea propriei convingeri a autorității publice va influența, în special, colaborarea participanților la procedura administrativă.

La **art. 86** alin. (2) se va exclude acronimul „etc.”, deoarece semnificația acestuia este periculoasă sub aspect de interpretare extensivă. Observația este valabilă și pentru art. 132 alin. (2) lit. c).

La **art. 87**, menționăm că noțiunea de „tolerare a proprietarului” este improprie cadrului normativ național, prin urmare, titlul articolului urmează a fi redactat.

La **art. 95** alin. (3), constatăm că nu este necesar de a specifica aplicarea dispozițiilor art. 96-102 situației expuse în art. 95, deoarece acestea se aplică direct tuturor situațiilor menționate în capitolul respectiv.

La **art. 96** este discutabilă în redacția propusă de autori, norma referitor la transmiterea notificării persoanei vizate „în orice loc în care este întâlnită”.

La **art. 97**, considerăm nejustificată notificarea pe timp de noapte.

La **art. 99**, termenul „matur constant” este ambiguu și necesită a fi înlocuit.

La **art. 102**, precum și în alte cazuri similare din proiect, menționăm că, redactarea termenilor „acceptarea/primirea”, „motivul/temeiul”, „fel/mod” ș.a. în maniera propusă (prin utilizarea semnului „/”) este defectuoasă din considerentul interpretării neuniforme a acestora și eventualelor deficiențe la aplicarea normelor. Se propune utilizarea unui singur termen (în cazul sinonimelor) sau ambilor termeni prin folosirea conjuncțiilor „sau” ori „și”, după caz.

La **art. 108**, se va revizui textul lipsit de precizie „în locul stabilit general de autoritatea publică”.

La **art. 110**, se va exclude cuvântul „obligatorii”, fiind inutil în virtutea caracterului obligatoriu al normelor juridice.

La **art. 111** alin. (3), se constată o normă de trimitere defectuoasă care, de o manieră imprecisă și neclară, face referire la prevederile legislației naționale în ceea ce privește compensarea cheltuielilor și costurilor procedurii ce țin de alți participanți – experți, specialiști, traducători, martori etc. Omisiunea legiuitorului de a reglementa acest aspect generează caracterul lacunar al normei.

În acest sens, se recomandă completarea articolului 111 alin. (3) cu trimiterea concretă la legea în baza căreia se compensează cheltuielile experților, specialiștilor, traducătorilor și martorilor.

La **art. 112**, menționăm că nu este clar la care legi se face referire. Normele privind solicitarea unor eventuale taxe trebuie să fie clare și concise.

Cu referire la al doilea enunț de la art. 112 alin. (1) „prin acte administrative pot fi stabilite taxe numai dacă sînt echitabile și rezonabile”, atenționăm că acesta nu corelează cu norma din primul enunț al aceluiași alineat ce dispune că „pot fi solicitate taxe, dacă acestea sînt prevăzute de lege”. Or, taxele stabilite prin lege, la fel, trebuie să fie justificate, echitabile și rezonabile. În acest context, nefiind clar ce taxe pot fi stabilite prin lege și care prin acte administrative.

În ceea ce privește **art. 113**:

la alin. (1), cuvintele „și analiză” se vor exclude, deoarece s-ar putea interpreta că solicitantul poate cere de la autoritatea publică pregătirea unor analize special pentru el. Accesul la informații presupune eliberarea informațiilor deținute și nu pregătirea unor informații;

la alin. (3) este discutabilă trecerea în contul autorităților publice a costului tuturor trimiterilor poștale, deoarece în unele cazuri acestea ar putea fi considerabile, ținînd cont de faptul că solicitantul poate avea domiciliu peste hotarele Republicii Moldova.

La **capitolul VII**, menționăm că prevederile ce țin de costurile procedurii nu pot aduce atingere și suprima dreptul cetățenilor la petiții prin stabilirea unor taxe. Or, potrivit art. 54 din Constituție, în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

La **art. 115** remarcăm: din conținutul alin. (1) rezultă că autoritatea publică apare în calitate de instanță care soluționează litigiul dintre persoane private, fapt inacceptabil conceptual.

Subsidiar, la **art.115** menționăm că norma inserată în alin. (4) urmează să fie completată cu referire la Legea nr.137 din 3 iulie 2015 cu privire la mediere, care reglementează principiile desfășurării procesului de mediere și efectele acestuia, particularitățile medierii în domenii specifice, precum și competența autorităților și a instituțiilor statului în domeniul medierii, în temeiul căreia participații pot apela la un mediator. La fel, opinăm asupra necesității completării normei cu termenul de „suspendare a procedurii administrative”, în cazul desfășurării procesului de mediere.

La **art. 116** alin. (1) lit. b), se stabilește în sarcina persoanei responsabile de relațiile cu publicul o funcție improprie, deoarece, conform Hotărârii Guvernului nr. 618 din 5 octombrie 1993 „Pentru aprobarea Regulilor de întocmire a documentelor organizatorice și de dispoziție și instrucțiunii-tip cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat în organele administrației publice centrale de specialitate și ale autoadministrării locale ale Republicii Moldova”, funcția de înregistrare a corespondenței este delegată unui serviciu de secretariat. De asemenea, la lit. e) urmează a fi exclusă sintagma „și organizează dezbaterile publice”, deoarece, în acest sens, autorul proiectului este persoana cea mai potrivită care va putea asigura o organizare eficientă, fiind sursa primară a tuturor informațiilor legate de proiectul supus dezbaterilor publice. Observația e valabilă și pentru alte situații similare din proiect, cum ar fi art. 70 alin. (2).

La **art. 120** cu privire la clasificarea actelor administrative favorabile și nefavorabile, menționăm că o asemenea distincție este inutilă și ține de doctrină, în măsura în care pentru aceste categorii de acte administrative nu se instituie regimuri juridice diferite. Observația este valabilă și în cazul **art. 158 alin. (2)**, la stabilirea actelor administrative sub termen, sub condiție și sub obligație. Recomandăm a se revedea în acest sens și art. **182, 183**.

Art. 122 și 123 dublează prevederile Legii nr. 317-XV din 18 iulie 2003 „Privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale” și ale Legii nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 „Privind actele legislative”. Totodată, în redacția art. 123 alin. (7) și art. 124 alin. (1), gândul nu este expus pînă la capăt.

La **art. 125**, se va preciza că acesta se referă la acte administrative cu caracter normativ.

La **art. 129** alin. (6), expresia „vot negativ” este utilizată neadecvat. Membrii organului colegial votează „pro” sau „contra”;

La **art. 130**, urmează a fi exclus textul „(de ex.: 4 din 7, 14 din 27)”.

La **art. 133** alin. (1), se va exclude textul „verbal sau prin comportament concludent”, deoarece un act administrativ nu poate fi emis în aceste condiții. Totodată, la alin. (3), pentru a asigura precizia normei, considerăm rațional de a indica termenele stabilite (o săptămână, o lună) în zile.

La **art. 134** alin. (2), cuvintele „prin deviere” se vor substitui cu cuvintele „prin derogare”.

La **art. 135**, alin. (6) urmează a fi exclus, întrucât un act administrativ emis automat și fără semnătură se consideră nul.

La **art. 140**, alin. (2) vine în contradicție cu alin. (4).

La **art. 141**, soluția propusă (echivalarea necomunicării în termen legal a răspunsului la solicitarea de aprobare cu aprobarea tacită) prezintă deficiențe în partea în care termenul de răspuns se calculează de la solicitare. Or, se pot admite situații când solicitarea ajunge cu întârziere, fapt ce nu poate fi calificat drept aprobare tacită. În acest sens, norma trebuie revizuită pentru a exclude potențialele abuzuri.

La **art. 143** și **146**, se va exclude textul „reglementări derogatorii sînt admisibile în baza prevederilor legale”, fiind de principiu că excepțiile de la lege se stabilesc, la fel, prin lege.

Art. 145 din prezentul Cod urmează a fi revizuit prin prisma Hotărîrii Curții Constituționale nr. 26 din 27 septembrie 2016, în care Curtea a statuat asupra unor aspecte referitoare la notificări.

La **art. 151** nu este clar dacă evidența actelor administrative se va efectua în baza registrelor sau nu.

La **art. 153**:

Este necesară reglementarea expresă a conformității actului administrativ cu Constituția și cadrul normativ conex. Astfel, se recomandă completarea articolului cu un nou alineat în care să se stabilească cerințele generale de legalitate pentru actele administrative emise.

Totodată, la alin. (1) liniuța a șasea, cuvintele „dacă legea o cere” se vor substitui cu cuvintele „în cazurile prevăzute de lege”.

La **art. 159** se va ține cont de prevederile art. 11 din Codul de executare al Republicii Moldova, unde se stabilesc documentele care sînt executorii. Astfel, potrivit articolului menționat, sînt documente executorii și se execută conform normelor stabilite de Codul de executare:

- a) titlurile executorii eliberate de instanța de judecată în condițiile legii;
- b) hotărîrile date de instanțele de judecată în pricinile de contencios administrativ, încheierile, ordonanțele și deciziile instanțelor de judecată, eliberate în cauze civile;
- c) deciziile (hotărîrile) contravenționale, inclusiv cele emise de agenții constatatori, în limitele competenței atribuite lor prin lege, și sentințele pe cauzele penale în partea încasării amenzii, confiscării speciale, precum și în partea acțiunii civile;
- d) ordonanțele privind liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională sub formă de amendă;
- e) titlurile executorii eliberate în temeiul hotărîrilor arbitrale;

f) titlurile executorii emise în baza hotărîrilor instanțelor de judecată străine și ale arbitrajelor internaționale, recunoscute și încuviințate spre executare pe teritoriul Republicii Moldova;

g) deciziile Curții Constituționale cu privire la aplicare de amenzi;

h) încheierile executorului judecătoresc;

i) deciziile Colegiului disciplinar al Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești și ale Colegiului disciplinar al Uniunii Avocaților cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare cu caracter pecuniar;

j) hotărîrile (deciziile) cu privire la aplicarea de sancțiuni eliberate de autoritățile publice și/sau de alte instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control;

k) actele notariale investite cu formulă executorie;

l) hotărîrile Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la suma de reparare echitabilă a prejudiciului și de compensare a celorlalte cheltuieli, precum și acordul de soluționare pe cale amiabilă a cauzei, semnat de părți;

m) deciziile de regularizare întocmite de Serviciul Vamal.

La **art. 164-169** (executarea creanțelor bănești), se constată faptul că autorul nu a reglementat dreptul de contestație în cazul executării creanțelor bănești și nu a stabilit cazurile în care persoanele obligate la executarea creanțelor bănești pot depune contestație, ceea ce ar putea prejudicia drepturile acestora (ca debitori principali) sau ale persoanelor care răspund personal pentru prestația altora (ca debitori garanți). De exemplu, în situațiile când executarea a devenit imposibilă sau când actul a fost desființat (pe orice cale), precum și dacă executarea se realizează cu încălcarea principiilor generale sau ale procedurii administrative ori maniera de executare este contrară scopului actului ce se execută. De asemenea, trebuie stabilită procedura de adresare a contestației, organul competent să o examineze, precum și statutul juridic al acesteia.

În ceea ce privește **art. 172**, remarcăm:

la alin. (1), propoziția a doua este confuză. Astfel, nu este precizat de ce nu este în stare debitorul executării și cine poate dispune suportarea costurilor cauzate de realizarea printr-o persoană terță;

la alin. (3) nu s-a indicat autoritatea competentă de a aplica amenda de constrângere. Mai mult, aplicarea amenzii de constrângere, de asemenea, urmează a fi precedată de o somație, în condițiile art. 177 din proiect.

La **art. 174** alin. (1):

a) se va preciza la care executare se face referință;

b) cuvintele „rămîne fără succes” poartă un caracter interpretativ și nu sînt caracteristice stilului de redactare al actului normativ;

c) atragem atenția că unul din subiectele raportului juridic administrativ este o autoritate (un organ) al administrației publice sau în anumite cazuri – funcționarul public. Astfel, în cazul în care debitorul executării obligației este o autoritate publică, se va ține cont că, potrivit Codului penal, autoritățile publice nu sînt pasibile de răspundere penală;

d) atragerea la răspundere contravențională sau penală a debitorului va putea fi efectuată doar pentru contravențiile și infracțiunile prevăzute în Codul contravențional și Codul penal.

La **art. 175**, menționăm că o autoritate publică nu are în proprietate bunuri.

La **art. 176**, nu este clar în ce mod autoritatea abilitată cu funcții de executare va putea constrânge persoana obligată să întreprindă acțiuni, să tolereze sau să omită întreprinderea acțiunilor.

În ceea ce privește **art. 178**:

la alin. (1) se va ajusta termenul „comunicare”, or, în proiect se utilizează termenul „somație” (obiecție valabilă și pentru art. 179 cuvintele „act administrativ preliminar”);

alin. (2) poartă un caracter general și nu corespunde condiției calității normei juridice.

În ceea ce privește **art. 181**:

la alin. (1), specificăm că valabilitatea actului administrativ nu trebuie să fie condiționată de comunicarea persoanei pentru care este destinat.

la alin. (3), se va revedea referința la retragerea și revocarea actului administrativ, deoarece retragerea reprezintă o formă de revocare.

La **art. 182** nu este indicată autoritatea competentă să constate ilegalitatea actului administrativ și să dispună retragerea acestuia. Totodată, considerăm că, în cazul unui act administrativ ilegal, necesită a fi aplicată procedura anulării acestuia și nu a retragerii (obiecție valabilă și pentru art. 183).

În ceea ce privește **art. 183**:

la alin. (2), se utilizează termeni diferiți, dar cu același sens – „convingere” și „încredere”, fapt inadmisibil;

necesită a fi ajustate prevederile alin. (4) și (6) în partea ce ține de termenul în care autoritatea poate retrage un act administrativ ilegal;

la alin. (5) nu este clar sensul propoziției „Alineatul (2) propoziția 3 se aplică.”. Totodată, se va indica care autoritate va stabili dezavantajul patrimonial ce trebuie să fie compensat. Adițional, se va preciza la care autoritate se depune cererea de compensare.

Art. 185 urmează a fi revizuit, în particular alin. (1) lit. b) și c), pentru a nu admite abuzuri din partea autorităților publice.

La **art. 187** alin. (1), nu este clar sensul și necesitatea propoziției a doua. La alin. (2) trimiterea la art. 183 alin. (4) este eronată, urmînd a fi substituită cu art. 183 alin. (5) ce vizează compensarea dezavantajului patrimonial.

La **art. 189**, considerăm că prin retragerea unui act pe motiv de oportunitate sau rectificare a unui act administrativ nu pot fi modificate efectele juridice ale actelor administrative respective (nu trebuie să afecteze situația anterioară a beneficiarului, prin desființarea drepturilor care s-au născut în baza lui), cu excepția cazurilor prevăzute la art. 183 alin. (2) din proiect.

În ceea ce privește **art. 191**:

la alin. (2) lit. a), nu este argumentată scutirea beneficiarului de plata dobînzii anuale pentru suma ce urmează a fi restituită;

la alin. (3) nu este argumentată plata dobânzii pentru toată perioada în care persoana a beneficiat de prestație, în cazul în care beneficiarul este de bunăcredință. Considerăm oportună calcularea dobânzii doar pentru întârzierea restituirii sumei acordate eronat.

În ceea ce privește **art. 194**:

la alin. (1) lit. a) se vor exclude cuvintele „administrative” și „penală”, ele fiind de prisos. Se propune ca la enumerarea situațiilor de nulitate a actului administrativ să fie adăugat și cazul în care actul este emis contrar legii;

la alin. (3) se va preciza care autoritate poate constata nulitatea actului administrativ.

În ceea ce privește **art. 195**:

măsura suspendării poate fi admisă doar în mod excepțional și numai atunci când există îndoieli rezonabile cu privire la legalitatea actului. Măsura suspendării actului administrativ de către autoritatea emitentă nu poate fi ridicată la rang de principiu, pentru că, dacă s-ar admite acest lucru, responsabilitatea autorității administrației publice în emiterea actelor administrative ar fi serios diminuată;

la alin. (4) nu este indicat de când se va calcula termenul de 5 zile lucrătoare pentru decizia cu privire la suspendarea actului administrativ (de la înregistrarea cererii prelabile sau de la o altă dată).

La **art. 199**, alin. (2) este expus defectuos nefiind clar ce presupune contribuirea celeilalte autorități în forma stabilită.

La **art. 203**, cuvintele „din prezenta lege” se vor substitui cu cuvintele „din prezentul Cod”.

În ceea ce privește **art. 204**:

la alin. (1), se va revedea scopul procedurii prelabile, or, obiect al cererii prelabile poate fi și încălcarea unui drept sau nesoluționarea în termenul legal a unei cereri;

la alin. (3) lit. a), este greșit a face referință la anularea unui act nul.

Art. 205 nu corelează cu art. 233 în partea ce ține de obiectul cererii prelabile. Totodată, la lit. b) nu este argumentată exceptarea de la procedura prelabilă a actelor administrative emise de consiliile locale, precum și cazurile în care persoana depune o cerere prelabilă prin care înrăutățește situația sa.

La **art. 207**, se va exclude termenul pentru contestarea legalității actului administrativ.

În ceea ce privește **art. 209**:

la alin. (2) nu este indicat cu ce scop se transmite dosarul autorității publice ierarhic superioare, în cazul respingerii cererii prelabile. Mai mult, alin.(2) nu corelează cu art. 205 lit. b) din proiect (obieție valabilă și pentru art. 210 alin. (4) din proiect);

la alin. (3) nu este clar dacă termenul de 15 zile este pentru fiecare autoritate (emitentă și ierarhic superioară) separat sau în cumul. Se va ține cont că, în cazul în care va fi necesară investigarea unor fapte, acest termen va putea fi insuficient. Trimiterea la art. 60 alin. (2)-(3) propunem de a fi suplinită și cu alin. (5).

La **titlul VIII**, atragem atenția că acesta nu poate fi constituit dintr-un singur articol.

Titlul **art. 212** nu corespunde conținutului acestuia, iar la alin. (4) nu este precizată autoritatea publică competentă să pornească procedura de anulare a unui act administrativ.

La alin. (6) se va rectifica trimiterea la art. 182-192, deoarece acestea se referă la retragerea și revocarea actului administrativ, dar nu la anulare după cum se menționează.

La **art. 214** lit. d), atragem atenția că art. 2 alin. (3) nu face trimitere doar la acte, dar și la raporturi juridice și proceduri.

La **art. 217** și **218** alin. (1), este necesar de a fi determinată soluționarea căror litigiilor concrete ține de competența judecătoriilor și a curților de apel, în scopul evitării unui conflict de competență.

De asemenea, în ceea ce privește examinarea și soluționarea actelor administrative normative emise de autoritățile publice, care nu se supun controlului constituționalității de către Curtea Constituțională, menționăm că această excepție este deja stipulată la art. 2 alin. (3) lit. c) din proiect, o nouă precizare în acest sens devenind inutilă.

Referitor la **art. 218** alin. (2), subliniem:

Reieșind din prevederile art. 215 alin. (1) din proiect, cererile în contencios administrativ se vor soluționa de către instanțele judecătorești competente, în conformitate cu prevederile prezentului proiect și ale legilor speciale.

În acest sens, remarcăm că potrivit art. 25 alin. (4) din Legea nr. 947-XII din 19 iulie 1997 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, art. 79 alin. (1) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură și art. 40 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 privind răspunderea disciplinară a judecătorilor, hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor pot fi contestate la Curtea Supremă de Justiție.

Prin urmare, prevederile art. 218 alin. (2), în partea ce ține de contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor, contravin prevederilor legilor sus-menționate.

La **art. 222**, atragem atenția că utilizarea verbului „a desesiza” poate genera interpretări ambigue.

Cu referire la **art. 223** alin. (6):

Potrivit art. 216 alin. (3) din proiect, în cadrul curților de apel pot fi create complete specializate pentru examinarea și soluționarea cererilor de contencios administrativ.

În acest sens, precizăm că prevederile art. 223 alin. (6) dublează prevederile alin. (4) al aceluiași articol ce reglementează modul de soluționare a conflictului de competență între judecătoria și curtea de apel.

La **art. 224**, în scopul uniformizării terminologiei utilizate, cuvintele „cererii accesorii” se vor substitui cu cuvintele „pretențiilor accesorii”, utilizate în Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225- XV din 30 mai 2003.

La **art. 226** alin. (4):

De regulă, cererea de recuzare sau de abținere se prezintă și se soluționează pînă la începerea dezbaterii pricinii în fond. Cererea de recuzare și cererea de abținere de la judecată pot fi înaintate mai tîrziu doar dacă autorul lor a aflat de existența temeiului recuzării sau abținerii după ce a început judecarea pricinii în fond. Prin urmare, nici nu se purcede la examinarea cauzei în fond.

La **art. 227**, urmează a fi definită noțiunea de „probe”.

La **art. 228** alin. (1), cuvîntul „legal” urmează a fi exclus, iar la alin. (2) cuvîntul „cauzei” se va substitui cu cuvîntul „pricinii”.

La **art. 229** alin. (3) nu sînt clare care acțiuni sau inacțiuni cad sub incidența situației de neimplicare în soluționarea cauzei de contencios administrativ.

La **art. 233** alin. (3):

În urma separării pretențiilor (de contencios administrativ și de drept comun), se conturează două proceduri distincte ce nu depind una de alta, astfel încît nu se poate condiționa examinarea și soluționarea cererii privind repararea prejudiciului de rămînerea irevocabilă a hotărîrii judecătorești ce se referă la acțiunea principală (acțiunea în contencios administrativ).

Pentru asigurarea preciziei normei juridice stabilite la **art. 234**, se va face trimitere la articolele concrete din prezentul Cod ce stabilesc cazurile în care procedura prealabilă este obligatorie.

La **art. 236**, alin. (3) urmează a fi exclus, dat fiind faptul că la alin. (1) este stipulat deja că cererea de despăgubire se depune în termenul general de prescripție prevăzut de Codul civil, or, acesta nu se include în durata examinării cererii principale de contencios administrativ.

Norma de la **art. 237** urmează a fi reformulată în vederea stabilirii unui drept al persoanei de a depune cererea de repunere în termen, și nu a unei obligații de depunere. Astfel, cuvîntul „va” se va substitui cu cuvintele „este în drept să”.

La alin. (3), mențiunea privind respingerea sau admiterea cererii de repunere în termen pînă la începerea examinării cauzei în fond este una de prisos, dat fiind faptul că termenul de depunere a cererii este unul de prescripție și în cazul omiterii acestuia sau respingerii cererii de depunere în termen, nici nu se purcede la examinarea fondului cauzei.

La **art. 240**, după cuvîntul „corespunde”, se va completa cu cuvintele „condițiilor prevăzute”.

La **art. 242** alin. (1) lit. d), ultima propoziție urmează a fi exclusă ca fiind de prisos, deoarece presupune o acțiune evidentă pe care trebuie să o întreprindă judecătorul.

Norma de la **art. 244** lit. d) este una abuzivă, deoarece participanții la proces urmează a fi citați de fiecare dată.

La lit. e) considerăm oportun de a prevedea amînarea ședinței de judecată în cazul imposibilității judecării cauzei în lipsa reclamantului, scoaterea cererii de pe rol fiind posibilă dacă reclamantul citat legal nu s-a prezentat în ședința de judecată, nu a comunicat instanței motivele neprezentării sau motivele sînt

considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea pricinii în absența sa, iar pîrîtul nu solicită soluționarea pricinii în fond (asemenea procedurii prevăzute de art. 267 lit. g) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova).

La **art. 249**, nu se atestă o legătură între anularea integrală sau parțială a actului administrativ și contractul de schimb.

La **art. 251**, propunem substituirea cuvintelor „motivarea hotărîrii pronunțate” cu cuvintele „hotărîrea integrală” (obiecție valabilă și pentru art. 254 alin. (4) și 255 alin. (4) din proiect).

La **art. 252** alin. (1) se va preciza actul din momentul emiterii căruia actul administrativ individual anulat nu va mai produce efecte juridice, or, în caz contrar, actul anulat nu va mai produce efecte din momentul anulării lui de către instanța de judecată.

La **art. 254** alin. (3), atragem atenția că potrivit art. 247 din proiect, repunerea în termen se face doar la solicitarea persoanei. Astfel, instanța nu poate fi obligată să soluționeze problema tardivității exercitării căii de atac. Totodată, norma de trimitere la art. 198 este eronată, deoarece acest articol reglementează contractul de schimb, dar nu și condițiile anulării actului administrativ, după cum se menționează.

La **art. 255** alin. (5), precizăm că în cazul respingerii cererii de repunere în termenul de apel, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de repunere în termen, cu restituirea ulterioară a cererii de apel (emiterea unei încheieri de restituire) (a se vedea în acest sens art. 116 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova).

La **art. 256**, menționăm că noțiunea de „încheiere recuperabilă” este una confuză ce poate genera ambiguități. Mai mult, această noțiune nu este incidentă cadrului normativ în vigoare.

În ceea ce privește **art. 258**:

Prevederile alin. (4) contravin prevederilor alin. (3) prin care în apel nu pot fi prezentate probe noi, cu excepțiile stabilite de acest alineat.

Încetarea procedurii este o atribuție exclusivă și, totodată, o obligație a instanței de judecată în cazul existenței temeiurilor de încetare a procedurii de contencios administrativ (apel). Prin urmare, încetarea nu se poate dispune la cerere. Mai mult, încetarea procedurii de apel urmează a fi efectuată în condițiile art. 265 din *Codul de procedură civilă*, reieșind inclusiv din dispoziția art. 261 lit. e) din proiect.

La lit. a) este eronată trimiterea la art. 259 din proiectul prezentului Cod, acesta reglementînd procedura soluționării cererii de apel.

La **art. 262**, atragem atenția că instanța de apel la soluționarea cauzei de contencios administrativ, adoptă decizii, dar nu dispozitivul deciziei, or, dispozitivul se pronunță, dar nu se adoptă.

La **art. 263**, precizăm că toate deciziile instanței de apel sînt definitive, inclusiv cele care dispun trimiterea pricinii spre rejudecare în primă instanță.

La **art. 265**, alin. (3) se va exclude, dat fiind faptul că este evident, dacă încheierea se atacă odată cu fondul, atacarea acestei hotărîri cu recurs se va putea

efectua doar odată cu atacarea fondului cu recurs, o nouă mențiune în acest sens fiind de prisos.

La **art. 266** alin. (1), remarcăm că recursul împotriva încheierii nu poate fi restituit, el poate fi ori admis, ori respins. Subsecvent, menționăm că cererea de recurs poate fi restituită în cazul temeiurilor prevăzute de Codul de procedură civilă al Republicii Moldova.

La **art. 267**, precizăm că pot fi contestate inclusiv deciziile instanței de apel care presupun și trimiterea cauzei spre rejudecare, iar termenul de exercitare a căii de atac – recursul împotriva deciziilor instanței de apel trebuie să fie același.

La **art. 269** alin. (1):

la lit. a), cuvintele „depus după expirarea termenului de decădere” se vor substitui cu cuvântul „tardiv”;

norma de la lit. c) este confuză și poate genera ambiguități;

la alin. (4), precizăm că decizia se consideră emisă din momentul adoptării acesteia, și nu din momentul plasării textului pe pagina web.

La **art. 270** alin. (4), cuvântul „valabile” se va substitui cu cuvântul „existente”.

Subsidiar, urmează a fi reglementată și instituția „excepției de ilegalitate”, care reglementează situația când legalitatea unui act administrativ cu caracter normativ, emis de o autoritate publică, poate fi cercetată oricând în cadrul unui proces într-o pricină de drept comun, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea părții interesate.

Proiectul se va revedea din punct de vedere al normelor de tehnică legislativă, pentru a se completa cu elementele constitutive care lipsesc. Astfel, potrivit art. 24 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, actul legislativ are, de regulă, următoarele elemente constitutive:

- a) titlul;
- b) preambul;
- c) clauza de adoptare;
- d) dispoziții generale;
- e) dispoziții de conținut;
- f) dispoziții finale și tranzitorii;
- g) anexe.

Sistematizarea proiectului se va efectua conform prevederilor art. 33 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, potrivit căruia elementele textului se grupează în funcție de proporțiile actului, după cum urmează:

- a) articolele se pot grupa în secțiuni numerotate cu cifre arabe;
- b) secțiunile se pot grupa în capitole numerotate cu cifre romane;
- c) capitolele se pot grupa în titluri numerotate cu cifre romane;
- d) în cazul unor coduri sau acte legislative de complexitate și cu un volum mare, titlurile se pot grupa în părți sau în cărți, a căror numerotare se face cu numerale ordinare scrise cu litere.